

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 7Csp/124/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316210441
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2018:8316210441.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné v právnej veci žalobcu: Štátny fond rozvoja bývania, Lamačská cesta 8, 833 04 Bratislava, IČO: 31 749 542, zast. AENEA Legal, s.r.o., Jozefská 3, 811 06 Bratislava, proti žalovaným: 1. M. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. Č.. XXX, 2. H. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. Č..XXX, 3. M. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XXXX/X, XXX XX C., 4. M. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX F. A. Č.. XX, o zaplatenie sumy 8 970,15 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 4 663,44 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 7 177,19 eur od 12.01.2015 do 11.02.2015, zo sumy 7 123,78 eur od 12.02.2015 do 11.03.2015, zo sumy 7 070,37 eur od 12.03.2015 do 12.04.2015, zo sumy 7 016,96 eur od 13.04.2015 do 11.05.2015, zo sumy 6 963,55 eur od 12.05.2015 do 11.06.2015, zo sumy 6 910,14 eur od 12.06.2015 do 12.07.2015, zo sumy 6 856,73 eur od 13.07.2015 do 11.08.2015, zo sumy 6 803,32 eur od 12.08.2015 do 13.09.2015, zo sumy 6 749,91 eur od 14.09.2015 do 12.10.2015, zo sumy 6 372,56 eur od 13.10.2015 do 11.11.2015, zo sumy 6 319,15 eur od 12.11.2015 do 13.12.2015, zo sumy 6 265,77 eur od 14.12.2015 do 12.01.2016, zo sumy 6 052,10 eur od 13.01.2016 do 11.02.2016, zo sumy 5 998,69 eur od 12.02.2016 do 13.03.2016, zo sumy 5 945,28 eur od 14.03.2016 do 11.04.2016, zo sumy 5 891,87 eur od 12.04.2016 do 16.05.2016, zo sumy 5 838,46 eur od 17.05.2016 do 12.06.2016, zo sumy 5 785,05 eur od 13.06.2016 do 11.07.2016, zo sumy 5 731,64 eur od 12.07.2016 do 11.08.2016, zo sumy 5 678,23 eur od 12.08.2016 do 11.09.2016, zo sumy 5 624,82 eur od 12.09.2016 do 11.10.2016, zo sumy 5 571,41 eur od 12.10.2016 do 13.11.2016, zo sumy 5 518,- eur od 14.11.2016 do 11.12.2016, zo sumy 5 464,59 eur od 12.12.2016 do 11.01.2017, zo sumy 5 411,18 eur od 12.01.2017 do 12.02.2017, zo sumy 5 357,77 eur od 13.02.2017 do 12.03.2017, zo sumy 5 304,36 eur od 13.03.2017 do 11.04.2017, zo sumy 5 250,95 eur od 12.04.2017 do 11.05.2017, zo sumy 5 197,54 eur od 12.05.2017 do 11.06.2017, zo sumy 5 144,13 eur od 12.06.2017 do 11.07.2017, zo sumy 090,72 eur od 12.07.2017 do 13.08.2017, zo sumy 5 037,31 eur od 14.08.2017 do 11.09.2017, zo sumy 4 983,87 eur od 12.09.2017 do 11.10.2017, zo sumy 4 930,49 eur od 12.10.2017 do 12.11.2017, zo sumy 4 877,08 eur od 13.11.2017 do 11.12.2017, zo sumy 4 823,67 eur od 12.12.2017 do 11.01.2018, zo sumy 4 770,26 eur od 12.01.2018 do 11.02.2018, zo sumy 4 716,85 eur od 12.02.2018 do 11.03.2018, zo sumy 4 663,44 eur od 12.03.2018 do zaplatenia a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 120,- eur splatných vždy k 20. dňu príslušného kalendárneho mesiaca k rukám žalobcu počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že nesplnenie čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

Žalobu vo zvyšnej časti zamieťa.

Žalobcovi vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade priznáva náhradu trov konania v rozsahu 10 % s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaným v 3. a 4. rade náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 04.11.2016 domáhal vydania rozhodnutia ktorým by súd uložil žalovaným v 1. až 4. rade zaplatiť nesplatenú istinu vo výške 8 577,39 eur, zmluvný úrok vo výške 1 % ročne od 27.02.2015 z nesplatenej istiny vo výške 8 577,39 eur do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 27.02.2015 z nesplatenej istiny vo výške 8 577,39 eur do zaplataenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 314,38 eur za odstúpenie od zmluvy s tým, že v rozsahu plnenia jedného so žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

2. Podanie žaloby odôvodnil tým, že štátnym účelovým fondom, je právnickou osobou zriadenou osobitným zákonom, ktorá je finančnou inštitúciou slúžiacou n implementáciu nástrojov finančného inžinierstva podľa osobitného zákona.

Na základe Zmluvy o poskytnutí podpory č. 702/2811/1998 uzatvorenej so žalovanými v 1. a 2. rade bola žalovaným poskytnutá podpora vo výške 16 596,96 eur (500 000,- Sk) pri základnej úrokovej sadzbe 1 % p.a. s dobou splatnosti 30 rokov. Jeho právny zástupca zaslal žalovaným v 1. a 2. rade výzvu na úhradu zo dňa 02.07.2014, v ktorej ich vyzval, aby uhradili svoj dlh na omeškaných splátkach vo výške 320,43 eur. Uvedená výzva na úhradu bola zasielaná na adresu trvalého pobytu žalovaných. Napriek výzve na úhradu nedošlo zo strany žalovaných k úhrade vyššie uvedeného dlhu na omeškaných splátkach. Uvedená omeškaná suma bola predmetom konania vedeného pod sp. zn. 5Ro/374/2014 a dňa 11.02.2015 bol vo veci vydaný platobný rozkaz. Vymáhaná suma tvorí rozdiel medzi celkovou sumou vyjadrenou v odstúpení zo dňa 22.12.2014 a sumou priznanou v konaní sp. zn. 5Ro/374/2014.

Žalovaní mali zlú platobnú disciplínu, mesačné splátky neuhrádzali pravidelne a v dohodnutej výške, v niektorom mesiaci uhradili časť splátky, čím sa dostali do omeškania so zvyšnou časťou splátky, následne neskôr uhradili vyššiu čiastku, ktorá sa započítala s niektorými dlžnými splátkami, s ktorými už žalovaní boli v omeškani. Žalovaní mali pri výške mesačnej splátky 53,41 eur ročne uhradiť sumu 640,92 eur. Žalovaní boli k dátumu 12.12.2014 v omeškani s úhradou so 6 splátkami, čím došlo k splneniu podmienky ustanovenia článku VIII. bod 8.3. Zmluvy o úvere oprávňujúcej žalobcu odstúpiť od Zmluvy o úvere.

V ďalšom uviedol, že má za to, že vzťah založený medzi ním a žalovanými je obchodnoprávnym vzťahom, a to konkrétne vzťahom zo zmluvy o úvere, ktorá je ako zmluvný typ upravená v ustanoveniach § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Vzhľadom k zlej platobnej disciplíne sa žalovaní dostali ku dňu 12.12.2014 do omeškania s úhradou šiestich mesačných splátok vo výške 300,84 eur. Žalobca preto odstúpil od Zmluvy o úvere podaním dňa 22.12.2014, čím sa celý dlh stal splatným. V odstúpení boli vyzvaní na zaplataenie dlžnej sumy v lehote 30 dní od doručenie odstúpenia. Žalobca dal do pozornosti, že výzva na úhradu bola zasielaná skôr ako samotné odstúpenie, ktoré bolo žalovaným doručené riadne avšak nebolo prevzaté v odbernej lehote. To znamená, že žalovaní sa pred zaslaním samotného odstúpenia mali možnosť dozvedieť o tom, že sú v omeškani s úhradou pravidelných mesačných splátok vyplývajúcich z ustanovenia článku V. Napriek doručenému odstúpeniu zo strany žalovaných nedošlo k úhrade sumy 9 048,14 eur. Po odstúpení od zmluvy došlo zo strany žalovaných k úhrade sumy 1 712,60 eur a to dňa 17.12.2014 vo výške 53,41 eur, dňa 12.01.2015 vo výške 53,41 eur, dňa 12.02.2015 vo výške 53,41 eur, dňa 12.03.2015 vo výške 53,41 eur, dňa 13.04.2015 vo výške 53,41 eur, dňa 12.05.2015 vo výške 53,41 eur, dňa 12.06.2015 vo výške 53,41 eur, dňa 13.07.2015 vo výške 53,41 eur, dňa 12.08.2015 vo výške 53,41 eur, dňa 14.09.2015 vo výške 53,41 eur, dňa 13.10.2015 vo výške 323,94 eur a 53,41 eur, dňa 12.11.2015 vo výške 53,41 eur, dňa 14.12.2015 vo výške 53,41 eur, dňa 13.01.2016 vo výške 4 x 53,41 eur, dňa 12.02.2016 vo výške 53,41 eur, dňa 14.03.2016 vo výške 53,41 eur, dňa 12.04.2016 vo výške 53,41 eur, dňa 17.05.2016 vo výške 53,41 eur, dňa 13.06.2016 vo výške 53,41 eur, dňa 12.07.2016 vo výške 53,41 eur, dňa 12.08.2016 vo výške 53,41 eur, dňa 12.09.2016 vo výške 53,41 eur a dňa 12.10.2016 vo výške 53,41 eur.

Žalobca poukázal na ustanovenie § 506 Obchodného zákonníka a jeho aplikáciu v danej veci a tiež na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo/113/2008 z 09.02.2010, Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43Cob/239/2015, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/143/1998.

Závazok zo zmluvy bol zabezpečený ručením žalovanými v 3. a 4. rade. Je toho názoru, že odstúpením od úverovej zmluvy nedochádza k zániku hlavného záväzku, teda nedochádza ani k zániku ručenia. Poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 2Obo/33/2012, Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32Obo/629/2006. Odstúpenie od úverovej zmluvy podľa § 506 Obchodného zákonníka je osobitný inštitút, ktorý v dôsledku nedisciplinovaného správania spôsobuje jedine zmenu jeho splatnosti vrátenia úveru z pôvodnej splatnosti. Takýto spôsob vrátenia úveru využil aj žalobca. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2878/2008.

Vznikol mu aj nárok na zmluvnú pokutu v zmysle článku VIII. bod 8.3. Zmluvy o úvere. V ďalšom žalobca poukázal na ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. a to § 1 ods. 3 a uviedol, že v kontexte tohto zákona, zmluva uzatvorená medzi stranami sporu nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

Žalobca nekoná samostatne, nakoľko je spravovaný MDVRR SR, čo podčiarkuje aj ďalšie ustanovenie v § 20 ods. 1 Zákona o ŠFRB, podľa ktorého podrobnosti o organizácii a činnosti fondu upravuje štatút fondu, ktorý schvaľuje minister. Je účelovým fondom, ktorý bol zriadený na plnenie osobitných úloh štátu, t. j. financovanie priorit štátnej bytovej politiky schválených vládou Slovenskej republiky pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu. Za pojmový znak podnikania „za účelom dosiahnutia zisku“ možno považovať vtedy, keď hlavným účelom podnikania je dosiahnutie zisku (majetkového prospechu), t. j. vyvíjaná činnosť podnikateľa s úmyslom dosiahnutia zisku. Zdôraznil, že účelom činnosti ŠFRB nie je dosahovanie zisku. Činnosť, ktorú žalobca vykonáva, nemožno kvalifikovať ako obchodnú alebo podnikateľskú, nakoľko nespĺňa všetky jej taxatívne vymedzené pojmové znaky. Žalobca, ako právnická osoba zriadená Zákonom o ŠFRB, je účelovým fondom, ktorý v zmysle legálnej definície pojmu spotrebiteľská zmluva v § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nespĺňa pojmové znaky dodávateľa, t. j. Zmluva o poskytnutí podpory uzatvorená medzi ním a žalovanými nie je preto spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Ustanovenie § 261 Obchodného zákonníka vyjadruje spôsob úpravy obchodných záväzkových vzťahov, t. j. upravuje podmienky, po splnení ktorých sa obligatórne uplatní úprava Obchodného zákonníka v záväzkových vzťahoch. Ide o povahu, resp. podstatu samého vzťahu, a to bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkových vzťahov. V týchto prípadoch nie je rozhodujúci subjekt, ale objekt záväzkového vzťahu, t. j. dominantným znakom týchto vzťahov je obsahová stránka a nie vlastnosť subjektu - môže vzniknúť medzi osobami, ktoré nemajú povahu podnikateľských subjektov (nepodnikatelia). Z dikcie tohto zákonného kogentného ustanovenia, ktoré má prednosť pred zmluvnou úpravou, vyplýva, že vymenované záväzkové vzťahy sa spravujú Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov, ide o absolútny obchodný záväzkový vzťah. Zmluva o úvere je úverovou zmluvou uzatvorenou podľa § 497 Obchodného zákonníka, to znamená, že na ustanovenia Zmluvy o úvere sa vzťahujú právne normy Obchodného zákonníka. Ustanovenia § 261 ods. 6 ako i ustanovenie § 263 Obchodného zákonníka pôsobia ako *ius cogens*, t. j. aplikáciu týchto zákonných ustanovení zmluvné strany v ich právnom vzťahu nemôžu vylúčiť. Vzhľadom na explicitnosť ust. § 261 ods. 6 v korelácii s ust. § 263 Obchodného zákonníka nemôžu zmluvné strany žiadnou interpretáciou eliminovať použitie všeobecných ustanovení o obchodných záväzkových vzťahoch v ich záväzkových vzťahoch. Takáto interpretácia by viedla k obchádzaniu zákona - Obchodného zákonníka, ktorý má v tejto časti vo vzťahu k Občianskemu zákonníku vzťah predpisu *lex specialis*. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 120/2010 z 29.03.2012.

Žalovaní spolu sa dostali do omeškania s úhradou sumy 9 348,98 ku dňu 27.02.2015 - dátum prevzatia odstúpenia posledným žalovaným po uplynutí 30 dní v zmysle ustanovenia čl. VIII. bod 8.3. Zmluvy.

V zmysle ustanovenia § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka; „Príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.“ Náklady spojené s uplatnením pohľadávky sú vo výške 314,38 eur: náklad za odstúpenie od zmluvy o úvere 2016 - úkon v sume 253,94 eur, režij. pauš. v sume 8,04 eur, 20 % DPH v sume 52,40 eur.

3. Dňa 05.01.2017 žalobca zobral žalobu čiastočne späť čo do sumy povinnosť 106,82 eur a to z dôvodu úhrady tejto sumy žalovanými a to dňa 14.11.2016 vo výške 53,41 eur a dňa 12.12.2016 vo výške 53,41 eur, pričom táto suma bola započítaná zo strany žalobcu na istiny úveru vo výške 8 577,39 a po započítaní z nej zostáva k úhrade suma 8 470,57 eur.

Podľa § 145 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

Podľa § 145 ods. 3 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti pred jej doručením žalovanému, koná súd o zvyšku nároku bez rozhodovania o zastavení konania v tejto časti.

V danej právnej veci žalobca zobral žalobu čiastočne späť čo do uplatneného nároku na zaplatenie sumy 106,82 eur a to ešte pred doručením žaloby žalovaným, súd preto samostatným výrokom nerozhodol o čiastočnom zastavení konania konal ďalej o zvyšku nároku žalobcu.

4. Súd vo veci rozhodol v skrátenej konaní vydaním platobného rozkazu č.k. 7Csp/124/2016-77 zo dňa 16.01.2017, ktorým žalobe vyhovel. Proti tomuto rozhodnutiu žalovaní v 1. a 2. rade podali v zákonnej lehote odpor. Jeho podanie odôvodnili tým, že zo strany žalobcu im bol poskytnutý nenávratný príspevok pre dostavbu rodinného domu. Dlžnú sumu splácali najprv sumou 1 609,- Sk, neskôr 53,41 eur. V roku 2014 sa ocitli v zlej finančnej situácii, nakoľko stratili zamestnanie. Z uvedeného dôvodu sa dostali do omeškania so zaplatením sumy 300,84 eur, ktorú v exekučnom konaní spolu strovmi aj splatili, Následne pokračovali v splácaní dlžnej sumy pravidelnými mesačnými splátkami až do podania žaloby. Dlžnú sumu splácajú prostredníctvom trvalého príkazu. Majú za to, že zmluva naďalej existuje a dlh naďalej splácajú.

Tunajší súd uznesením č.k. 7Csp/124/2016-103 zo dňa 09.08.2014 platobný rozkaz zrušil a následne vo veci nariadil pojednávanie.

5. Žalovaní v 3. a 4. rade sa k žalobe nevyjadrili.

6. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a to zmluvou č. 702/2811/1998, výzvou na zriadenie záložného práva, úveru, výzvami na úhradu dlhu, odstúpením od zmluvy, históriou o pohybe na účte žalovaných, písomnými vyjadreniami strán sporu, výpoveďou žalovanej v 2. rade, prednesom práv. zástupcov žalobcu a zistil tento skutkový stav veci:

7. Žalovaní v 1. a 2. rade ako dlžníci uzatvorili Zmluvu o poskytnutí podpory podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka č. 702/2811/1998. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie podpory žalovaným z prostriedkov fondu vo výške 500 000, - Sk (16 596,96 eur).

Podľa čl. V. Zmluvy, sa dlžník zaväzuje splatiť fondu celý úver so základnou úrokovou sadzbou 1 % na účet v banke. Zároveň sa zaväzuje, že dlh, ktorý sa skladá s úveru a úrokov bude splácať pravidelnými mesačnými splátkami a to tak, že platba bude vykonaná vždy do 15. kalendárneho dňa nasledujúceho po mesiaci počas celej lehoty splatnosti úveru. Prvá až 359 splátka bola vo výške 1 609,- eur (53,41 eur) a posledná vo výške zostatku dlhu. Začatie splácania bolo určené 2 mesiace po uzavretí zmluvy.

V zmysle čl. VII., bod 7.1. Zmluvy, v súlade s ustanoveniami §§ 546 až 500 Občianskeho zákonníka a §§ 303 až 312 Obchodného zákonníka je návratnosť úveru zabezpečená ručením tretích osôb, ktoré vyhlasujú, že berú na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku vyplývajúcu z poskytnutého úveru, resp. jeho nesplatenej časti vrátane prislúchajúceho úroku uspokojia v plnej výške, ak ju neuspokojí dlžník v stanovenom termíne. Podpisom ručiteľa ručia za celý dlh dlžníka veriteľovi po celú dobu splácania úveru. Žalovaní v 3. a 4. rade predmetnú zmluvu podpísali ako ručiteľia.

Podľa čl. VIII., bod 3. Zmluvy, v prípade, ak dlžník je v omeškaní so splátkami úveru po dobu dlhšiu ako 6 mesiacov aj po zaslaní písomnej upomienky veriteľom, veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité vrátenie celého zostatku úveru, vrátane prislúchajúceho úroku.

8. Žalobca výzvou zo dňa 02.07.2014 žalovaných v 1. a 2. rade vyzval na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 320,46 eur a to v lehote 7 dní od doručenia výzvy. Výzva bola žalovaným doručená dňa 07.07.2014.

9. Žalobca písomne dňa 22.12.2014 odstúpil od úverovej zmluvy č. 702/2811/1998 a to z dôvodu omeškania so splácaním splátok úveru napriek písomným upomienkam zo strany žalobcu. Ku dňu 22.12.2014 boli žalovaní v omeškaní so 6 splátkami v sume 300,84 eur. Ku dňu odstúpenia bola výška nesplatenej istiny 9 270,99 eur, výška nesplatených úrokov bola 54,89 eur, výška úrokov z omeškania

bola 23,10 eur. Žalovaní boli zároveň vyzvaní na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 5 dní od obdržania výzvy. Odstúpenie od zmluvy bolo žalovaným v 1. a 2. rade doručené dňa 30.12.2017, žalovanému v 4. rade dňa 28.01.2015 a žalovanému v 3. rade formou fikcie doručenia dňa 16.02.2015, nakoľko doporučenú zásielku neprevzal v odbernej lehote.

10. Z výpisu z účtu žalovaných vyplýva, že uhradili v prospech žalobcu v roku 1999 sumu 106,82 eur, v roku 2000 sumu 587,51 eur, v roku 2001 sumu 640,92 eur, v roku 2002 sumu 640,92, v roku 2003 sumu 534,10 eur, v roku 2004 sumu 373,87, v roku 2005 sumu 694,33 eur, v roku 2006 sumu 534,10 eur, v roku 2007 sumu 961,37 eur, v roku 2008 sumu 513,88 eur, v roku 2009 sumu 708,08 eur, v roku 2010 sumu 480,69 eur, v roku 2011 sumu 787,36 eur, v roku 2012 sumu 682,72 eur, v roku 2013 sumu 639,- eur a v roku 2014 do dňa odstúpenia sumu 427,28 eur. Celkovo za rok 2014 uhradili sumu 907,97 eur. V roku 2015 uhradili sumu 964,86 eur, v roku 2016 sumu 694,33 eur.

11. Žalobca v písomných vyjadreniach zo dňa 22.08.2017 a 25.09.2017 uviedol, že pre posúdenie statusu žalobcu a jeho kompetencií je okrem základného všeobecne záväzného právneho predpisu vymedzujúceho jeho postavenie, účel a kompetencie, ktorým je zákon č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania, potrebné spomenúť aj samotnú dôvodovú správu k zákonu. Práve dôvodová správa vymedzuje žalobcu ako verejnú inštitúciu spravajúcu sa striktnie v medziach ustanovujúcej národnej legislatívy a ako právnickú osobu zriadenú na financovanie priorít štátnej bytovej politiky pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu, ktorým je nová bytová výstavba realizovaná v bytových alebo rodinných domoch a zveľaďovaní bytového fondu, ktorým je obnova bytového fondu realizovaná modernizáciou alebo rekonštrukciou spoločných častí a spoločných zariadení bytového domu, odstránením systémovej poruchy bytového domu a zateplením bytovej budovy. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca ako verejná inštitúcia je výslovne zriadený s cieľom a funkciou naplniť celospoločenský prospešný účel v rámci štátnej bytovej politiky. Už samotná skutočnosť, že vyššie špecifikovaným spôsobom je základný účel a dôvod zriadenia žalobcu popísaný v dôvodovej správe k všeobecne záväznému právnomu predpisu a samotný žalobca je zriadený zákonom o ŠFRB, v ktorého rámci je oprávnený a povinný konať, nesporne nasvedčuje tomu, že výkon činnosti Žalobcu nemá žiadny z pojmových znakov podnikateľskej činnosti (podnikania) v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník. Jeho činnosť nie je uskutočňovaná za účelom dosiahnutia zisku (Žalobca totiž môže poskytovať aj úvery s 0% úrokom, t.j. de facto bezúročné) a jeho prostriedky v zmysle dôvodovej správy k ustanoveniu § 3 zákona o ŠFRB sú používané na poskytovanie úverov, nakoľko žalobca funguje na báze revolvingu. Žalobcu nie je možné subsumovať pod žiadny zo subjektov definovaných Obchodným zákonníkom v ustanovení § 2 ods. 2 písm. a) až d) ako „podnikateľa. Žalobca nevykonáva svoju činnosť samostatne, ale striktnie v medziach zákona o ŠFRB pod priamou kontrolou a správou Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

Žalobca teda nie je subjektom, ktorý cielene vytvára zisk, resp. ktorý by bol oprávnený svoje zdroje označené ako zisk vyplácať svojmu vedeniu alebo zamestnancom, v dôsledku čoho u neho absentuje hlavný účel podnikateľskej a obchodnej činnosti. V danom fakte spočíva jeden z hlavných rozdielov medzi Žalobcom a subjektom dodávateľa ako ho chápajú normy spotrebiteľského práva Slovenskej republiky.

12. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 09.11.2017 uviedol, že z uvedenej histórie pohybov na účte je zrejmé, že Žalovaní neuhrádzali splátky úveru riadne a včas a uhradili menej ako boli povinní, konkrétne v roku: 2000 - o 53,41 eur, 2003 - o 106,82 eur, 2004 - o 267,05 eur, 2006 - o 106,82 eur, 2008 - o 127,04 eur, 2010 - o 160,23 eur, 2013 - o 1,92 eur, 2014 - o 160,23 eur, spolu: 983,52 eur. Žalovaní uhradili navyše sumu 682,67 eur. Žalovaní uhradili o 983,52 eur menej ako boli povinní v zmysle Zmluvy o úvere. Vzhľadom k uvedenému omeškaniu vzniklo Žalobcovi právo na odstúpenie od zmluvy a žiadať zaplatenie istiny spolu s príslušenstvom uvedeným v odstúpení.

V danom prípade je potrebné vychádzať z ustanovení Obchodného zákonníka o zmluve o úvere, a tiež z ustanovení o odstúpení od zmluvy nakoľko Obchodný zákonník obsahuje samostatnú a ucelenú úpravu uvedených inštitútov. Vzhľadom na zákonnú definíciu je nepochybné, že Žalobca uzavrel so Žalovanými zmluvu o úvere, podľa ktorej si Žalobca ako veriteľ splnil povinnosť poskytnúť peňažné prostriedky pre dlžníkov - Žalovaných. Okrem uvedeného bol úver poskytnutý z prostriedkov rozpočtu Slovenskej republiky, určený vysoko účelovo a uzavretý v zmysle zákona č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania (ďalej len „Zákon o ŠFRB“).

Pre posúdenie právneho vzťahu strán sporu založeného Zmluvou o úvere je podstatný práve účel poskytnutia peňažných prostriedkov. V danom prípade je nevyhnutné aplikovať ustanovenie § 8 ods. 1 Zákona o ŠFRB, podľa ktorého je jedným z druhov podpory úver. V uvedenom konaní je potrebné skúmať predmet záväzkového vzťahu založeného Zmluvou o úvere (poskytnutí podpory) podľa ustanovení Zákona o ŠFRB, ktoré upravujú účel použitia podpory. Na základe Zmluvy o úvere bola poskytnutá podpora vo forme úveru, čo podmieňuje aplikovanie výlučnej úpravy úverového záväzkového vzťahu v zmysle Obchodného zákonníka. Vzhľadom na uvedené je potrebné na daný právny vzťah aplikovať ustanovenie § 497 a nasl. Obchodného zákonníka upravujúce zmluvu o úvere v spojení s § 261 ods. 6 písm. d) a § 263 ods. 1. Žalobca zastáva názor, že boli splnené všetky podmienky ustanovené § 497 Obchodného zákonníka.

V ďalšom uviedol, že realizovali v období od 12.01.2017 do 12.10.2017 čiastočné úhrady v celkovej sume 534,10 eur a to v dňoch 12.01.2017, 13.02.2017, 13.03.2017, 12.04.2017, 12.05.2017, 12.06.2017, 12.07.2017, 14.08.2017, 12.09.2017 a 12.10.2017 a to každú úhradu vo výške 53,41 eur. Túto zaplatenú sumu započítal na vyčíslený úrok z omeškania vo výške 8,05 % p. a. z istiny vo výške 8.577,39 eur od 27.02.2015 do 14.11.2016.

13. Žalovaní v 1. a 2. rade v písomnom vyjadrení zo dňa 05.12.2017 uviedli, že v roku 2014 boli v omeškani s platbami z dôvodu straty zamestnania. Dlh riadne splnili v exekučnom konaní a následne so splácaním riadne pokračovali. Tieto mesačné platby žalobca riadne prijímal a neupozornil ich, že ďalej už nemajú platby realizovať. Sám žalobca si odporuje ak tvrdí, že nemá vedomosť, že platia v mesačných splátkach podľa dohodnutého splátkového kalendára a na druhej strane uvádza, že posledná splátka bola vykonaná dňa 12.10.2017.

14. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 05.01.2018 a zo dňa 14.03.2018, že v konaní riadne preukázal, že žalovaný v 1. a 2. rade boli v omeškani s úhradou pravidelných mesačných splátok do úveru. Vzhľadom k tomu im zaslal výzvu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 02.07.2014. Podľa Historie pohybov na účte preukázal, že k úhrade dlžnej sumy nedošlo, v dôsledku čoho bola podaná žaloba o zaplatenie 300,84 EUR s príslušenstvom. Na základe žaloby vydal súd platobný rozkaz sp. zn. 5Ro/374/2014. Vzhľadom k tomu, že žalovaní v 1. a 2. rade aj naďalej neplnili zmluvné povinnosti pristúpil k odstúpeniu od Zmluvy o úvere. Na základe odstúpenia došlo k rozšíreniu žaloby, a to v časti žalovanej sumy, príslušenstva ako aj strán sporu - t. j. žaloba bola uplatnená aj voči ručiteľom.

Opätovne uviedol, že žalovaní tvrdia, že splácajú dlh voči Žalobcovi v zmysle splátkového kalendára po 53,41 eur mesačne avšak nie je zrejmé, na základe akej právnej skutočnosti. Žalobca preukázateľne odstúpil od Zmluvy o úvere čím došlo k zosplateniu celkovej pohľadávky. Žalovaných zaťažuje v konaní nielen povinnosť tvrdenia, ale aj dôkazná povinnosť. Pokiaľ nimi tvrdené skutočnosti nie sú schopní preukázať, súd na tieto v zmysle zásad Civilného sporového poriadku nemôže prihliadať. Žalobca zotrváva na svojom vyjadrení uvedenom v písomných podaniach a to, že vzťah založený medzi Žalobcom a Žalovanými je obchodnoprávnym vzťahom, a to konkrétne vzťahom zo zmluvy o úvere, ktorá je ako zmluvný typ upravená v ustanoveniach § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

V ďalšom uviedol, že po podaní žaloby žalovaní realizovali úhrady v celkovej výške 907,97 eur a to v dňoch 14.11.2016, 12.12.2016, 12.01.2017, 13.02.2017, 13.03.2017, 12.04.2017, 12.05.2017, 12.06.2017, 12.07.2017, 14.08.2017, 12.09.2017, 12.10.2017, 13.11.2017, 12.12.2017, 12.01.2018, 12.02.2018, 12.03.2018 a to každú vo výške 53,41 eur. Uvedenú sumu započítal na úroky z omeškania od 27.02.2015 do 14.05.2018 vo výške 2 101,71 eur, teda k úhrade zostáva suma 1 193,74 eur. Nesplatená istina je vo výške 8 577,39 eur.

15. Žalovaná v 2. a rade vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 23.03.2018 uviedla, že nesúhlasí s názorom žalobcu, že zmluva o úvere nie je spotrebiteľskou zmluvou. Základná charakteristika spotrebiteľských zmlúv je uvedená v § 52 Občianskeho zákonníka. Špeciálna úprav spotrebiteľských zmlúv je upravená v zákone č. 258/2001 Z.z.. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmenu.

V ďalšiu uviedla, že nepopiera dlžnú sumu voči žalobcovi, avšak nesúhlasí s odstúpením od zmluvy tak, ako to určil žalobca. Žalobcovi splátky úveru doteraz pravidelne splácajú, až na sporné obdobie, kedy boli nezamestnaní. Trvá na mimosúdnom vyriešení sporu.

16. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 23.04.2018 uviedol, že dňa 21.03.2018 zaslal žalovaným dohodu o obsahu zmiernu v ktorej navrhol, aby žalovaní boli zaviazaní na zaplatenie istiny vo výške 8 577,39 eur, zmluvného úroku vo výške 1 % ročne zo sumy 8 577,39 eur od 27.02.2015 do 14.03.2018 v sume 1 193,74 eur, zmluvného úroku vo výške 1 % ročne zo sumy 8 577,39 eur od 15.03.2018 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 8 577,39 eur od 27.02.2015 do zaplatenia. V číselnom vyjadrení celkovo na zaplatenie sumy 11 887,49 eur. Dohoda bola zaslaná žalovaným. Žalobca zároveň stanovil uhradenie dlžnej sumy v 84 splátkach.

17. Žalobkyňa v 2. rade vo svojej výpovedi uviedla, že v tomto konaní nepopiera nárok žalobcu na istinu a na úroky z omeškania. Pokiaľ sa jedná o splácanie danej dlžnej sumy poukázala, že sa snažila a bola za to, aby daná vec bola vyriešená mimosúdnou cestou. Napriek tomu, že táto snaha z jej strany bola, čo preukazuje aj to, že pravidelne mesačne spláca dlžnú sumu v prospech žalobcu, tak po ostatnom pojednávaní bola taká kvázi dohoda, že bude jej umožnené splácať dlžnú sumu formou splátok 100,- eur mesačne až 150,- eur s tým, že následne, pokiaľ sa jedná o samotnú mimosúdnou dohodu prišiel jej návrh, že má splácať danú žalovanú sumu v prípade, ak dôjde k mimosúdnej dohode, ale formou splátok, ale vo výške až 300,- eur, toto nie je v jej možnostiach. Ona je nezamestnaná, má 2 maloleté nezaopatrené deti, manžel poberá mzdu iba vo výške minimálnej mzdy s tým, že vo vzťahu k nemu sa vedie aj exekúcia. Vzhľadom na uvedené nie je v jej možnostiach v súlade s návrhom žalobcu dlžnú sumu splácať tak ako on požaduje. V jej možnostiach by bolo splácať dlžnú sumu vo výške 120,- eur mesačne.

Na preukázanie majetkových pomerov žalovanej v 2. rade do spisu je doložené potvrdenie o vykonaní zrážok zo mzdy zo dňa 18.05.2018, kde je uvedené, že: potvrdzujeme týmto, že nášmu zamestnancovi M. U., nar. X.X.XXXX, toho času vykonávame pravidelne zrážky zo mzdy mesačne vo výške 70,- eur, je tam pečiatka spoločnosti W. a nákladná cesta doprava S. Š., Z. a je podpísaný p. S. Š..

Z predloženej pracovnej zmluvy, ktorá je uzatvorená medzi zamestnávateľom S. Š. a zamestnancom M. U. vyplýva, že táto zmluva je uzatvorená zo dňa 26.04.2011 s nástupom do práce dňa 20.04.2011, táto zmluva je uzatvorená na dobu neurčitú, z bodu 5 tejto zmluvy vyplýva, že mzdové a výplatné podmienky, že výška mzdy je 319,- eur mesačne a ustanovený týždenný pracovný čas u zamestnávateľa je 40 hodín týždenne.

Z prehľadu o transakciách od 01.01.2014 do 23.03.2018 a to na účte vedenom v Z. Z. č. účtu XXXXXXXXXXXX, vystaveného Z. Z., V.Z., vyplýva, že zo strany žalovanej v 2. rade sú v prospech účtu XXXXXXXXXXXX pravidelne poukazované od 12.03.2014, tak ako je v účte uvedené, úhrady v prospech žalobcu vo výške 53,41 eur.

K prerušeniu platenia úveru poskytnutého zo strany žalobcu došlo z dôvodu, že na prelome rokov 2013/2014 žalovaný v 1. rade a žalovaná v 2. rade boli nezamestnaní a nemali dostatok finančných prostriedkov, aby tento úver splácali. Následne však po dohode s p. B., ktorý je konateľom spoločnosti AENEA Legal, s.r.o., kde došlo k dohode, že v prípade, ak doplatia nedoplatok, ktorý bol vymáhaný aj exekučne, tak v takomto prípade bude akceptované to, že môžu naďalej v zmysle pôvodne dojednaných splátok tento úver aj žalobcovi naďalej splácať. Nejednalo sa o samotné exekučné konanie, ale bola zaslaná žalovanej výzva pod hrozbou exekúcie, kde na základe tejto výzvy žalovaná zaplatila v tom čase dlh, ktorý bol vyčíslený zo strany žalobcu, a to v celkovej výške 756,91 eur, o čom do spisu dokladá aj doklad, je to výpis z vkladu hotovosti z H. N., z ktorého je zrejmé, že žalovaná uhradila sumu 756,91 eur, a to v prospech účtu spoločnosti AENEA Legal, s.r.o. Vklad bol vykonaný dňa 29.1.2015.

Ohľadom majetkových pomerov jej rodiny uviedla, že ona je od 01.05.2018 nezamestnaná a je zaevidovaná na úrade práce, pričom z úradu práce jej ešte neprišlo rozhodnutie o zaevidovaní do databázy nezamestnaných. Pokiaľ sa jedná o príjem rodiny, tento príjem pozostáva iba zo mzdy jej manžela, ktorý je iba vo výške minimálnej mzdy. Iný príjem nemajú. V ďalšom uviedla, že pravidelne mesačne uhrádzajú na plyn sumu 12,- eur, na elektrinu sumu 90,- eur, na vodu sumu 30,- eur, nakoľko ona je diabetička, tak na lieky vynakladá mesačne sumu 30,- eur, ostatné finančné prostriedky sú

spotrebované na stravu. Poukazuje na to, že má 2 maloleté deti. V tomto smere dcéra teraz ukončila strednú školu a chystá sa na vysokú školu. V ďalšom uvádza, že syn je teraz na strednej škole, pričom deti nepoberajú žiadne dávky.

18. Právny zástupca žalobcu vo svojom prednese na pojednávaní uviedol, že pokiaľ sa jedná o návrh zmiernu, tak v rámci navrhovaného zmiernu bolo umožnené žalovaným, aby dlžnú sumu splácali formou splátok a to vo výške 141,50 eur, tak ako bol tento návrh predložený s tým, že tento dlh rozložili na maximálne prípustnú dobu splácania a to na 84 mesiacov. V tomto smere poukázal, že aj judikatúra, ktorá je konštantná v tomto smere uvádza, že toto je relevantná doba, čiže doba 3 rokov, v rámci ktorej by mala byť celková dlžná suma aj splatená. Pokiaľ sa jedná o samotnú úhradu, na ktorú poukázala žalovaná v tomto konaní, tak sa jedná o úhradu, ktorá bola realizovaná už v čase, keď došlo k platnému odstúpeniu od úverovej zmluvy, kedy bol dlh už zosplatený a vzhľadom na uvedené aj následné tvrdenia o tom a skutočností o tom, že postupne pravidelnými mesačnými splátkami splácala dlžnú sumu, tak nemajú vo vzťahu k tomu žiadnu relevanciu.

V ďalšom poukázala na to, že pokiaľ sa jedná aj o samotné splátky, tak súčasťou nároku v konaní, ktorý je uplatňovaný sú aj zároveň trovy právneho zastúpenia, kde práve tieto trovy právneho zastúpenia boli rozčlenené takisto alebo rozložené do jednotlivých splátok, zo strany žalobcu v tomto smere došlo k ústretovým krokom vo vzťahu k žalovanej, a to teda pokiaľ sa jedná o samotnú výšku splátok, pokiaľ sa jedná o samotnú dobu splácania a pokiaľ sa jedná aj o samotnú možnosť splácať trovy konania. V prípade, ak by bola žalovaná v konaní neúspešná a bol by priznaný žalobcovi nárok na náhradu trov konania, tento by bola povinná zaplatiť v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia, nie v lehote tak ako to navrhli žalovanej, teda postupnými splátkami v rámci 3 rokov. Pokiaľ sa jedná o samotný nárok voči žalovanej, tak ku dňu 21.03.2018 urobil žalobca ďalší ústretový krok, kde zastavil úročenie žalovaného nároku, čiže aj toto je ústupok na strane žalobcu. Pokiaľ sa jedná o majetkové pomery a návrh žalovanej, aby bolo umožnené dlžnú sumu splácať formou pravidelných mesačných splátok, tak s takýmto návrhom nesúhlasí, v konaní nie sú preukázané majetkové pomery ostatných strán sporu.

Zmluva uzatvorená medzi stranami daného sporu nie je zmluvou spotrebiteľskou. Zmluva bola uzatvorená na strane veriteľa so Štátnym fondom rozvoja bývania, a to v rámci osobitného zákona, teda nie je možné aplikovať na daný vzťah jednak ustanovenia Občianskeho zákonníka ohľadom spotrebiteľskej zmluvy a jednak ustanovenia Smernice, nakoľko sa jedná o vnútroštátne právo, na ktoré nie je možné aplikovať danú Smernicu.

Nesúhlasí s tým, že odstúpením od zmluvy sa zmluva zrušila od počiatku. Jedná o obchodno-závazkový právny vzťah a na uvedené, teda aj na odstúpenie je potrebné aplikovať Obchodný zákonník, kde tento inštitút a následky odstúpenia rieši odlišne od Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ sa jedná o ručiteľský záväzok poukázal, že vzhľadom na to, že na odstúpenie od zmluvy je potrebné aplikovať Obchodný zákonník, takisto ručiteľský záväzok nezanikol, a preto je žaloba dôvodná aj voči žalovaným v 3. a 4. rade.

19. Podľa § 1 zákona č. 124/1996 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania (ďalej len „Zákon“), zriaďuje sa Štátny fond rozvoja bývania 1) (ďalej len "fond") ako účelový fond na financovanie štátnej podpory (ďalej len "podpora") výstavby bytov a ubytovní, dodatočného zateplenia bytových domov a rodinných domov, stavebných úprav bytových domov, odstránenia statických chýb bytových domov a dokončenia rozostavaných objektov bývalej komplexnej bytovej výstavby, prostredníctvom ktorého sa uskutočňuje pomoc štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu. Fond je právnická osoba so sídlom v Bratislave.

Podľa § 3 Zákona, zdrojmi fondu sú

- a) splátky úverov poskytnutých z fondu,
- b) splátky úrokov z úverov poskytnutých z fondu,
- c) sankcie za porušenie zmluvných podmienok alebo za odstúpenie od zmluvy, alebo za neoprávnené použitie podpory poskytnutej z fondu,
- d) úroky z prostriedkov fondu uložených v banke,
- e) príspevky poskytnuté z Fondu národného majetku Slovenskej republiky za podmienok ustanovených osobitným predpisom,

- f) úvery z domácich a zahraničných zdrojov, g) dary, h) dotácie zo štátneho rozpočtu,
- i) ďalšie zdroje, ak tak ustanoví osobitný predpis.

Podľa § 12 zákona, na základe rozhodnutia podľa § 11 ods. 9 uzavrie fond so žiadateľom zmluvu. Zmluva musí obsahovať najmä

- a) údaje o zmluvných stranách,
- b) účel, výšku a druh poskytovanej podpory,
- c) spôsob plnenia záväzkov zmluvných strán,
- d) zabezpečenie záväzkov,
- e) bezhotovostný spôsob úhrady z podpory,
- f) technické podmienky stavby a dĺžku času jej uskutočnenia,
- g) sankcie za porušenie zmluvných podmienok,
- h) spôsob kontroly plnenia zmluvných podmienok a dôsledky ich nedodržania,
- i) ak je žiadateľom osoba podľa § 7 písm. a), tak aj minimálny čas, v ktorom bude stavbu užívať on alebo jeho rodinní príslušníci.

Podľa § 4 ods. 1 Zákona, prostriedky fondu možno použiť na

- a) podpory poskytované na účel uskutočnenia pomoci štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu,
- b) správu fondu,
- c) poskytovanie štátnej prémie podľa osobitného predpisu. Účel podpory vyplýva z § 5 cit. zák.

Uvedený zákon bol zrušený a nahradený zákonom č. 607/2003 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania a ten bol zrušený a nahradený zákonom č. 150/2013 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania.

20. Podľa § 261 ods. 3 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka účinného v čase vzniku každého zmluvného vzťahu (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716) .

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 502 ods.1 veta prvá Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

21. Podľa § 48 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 OZ, odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 OZ (účinného od 13.7.2014), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej

obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 a ods. 5 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 121 ods. 3 OZ, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Podľa § 451 ods. 1, ods. 2 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 OZ, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 457 OZ, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 458 ods. 1 OZ, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

Podľa § 511 ods. 1 OZ, ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

Podľa § 546 OZ, dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

Podľa § 548 ods. 1 OZ, ručiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nesplnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval

Podľa § 559 OZ splnením dlh zanikne. Dlžník musí byť splnený riadne a včas.

22. Podľa § 517 ods. 1 OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výška úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 3 ods.1, ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase omeškania, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

Podľa § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

23. Podľa § 2 ods.1 písm. a) a b) zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti, predávajúcim podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby.

Podľa § 23a ods. 1 uvedeného zákona, typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy neovplyvňuje.

24. Podľa čl. 2 písm. c) Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, predajca alebo dodávateľ znamená akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná za účelom vzťahujúcim sa k jeho obchodom, podnikaniu alebo profesii bez ohľadu na to či má verejnú alebo súkromnú formu vlastníctva.

25. Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vnesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevycherpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7.

Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov

26. Súd je toho názoru, že daný spor je potrebné v prvom rade posúdiť v kontexte vyššie uvedenej smernice a túto smernicu je potrebné využiť ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Toto stanovisko je podporené aj rozsudkom Európskeho súdneho dvora z 27.06.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98, Océano Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quintero und Salvat Editores SA proti José M. Sánchez Alcón Prades, José Luis Copano Badillo, Mohammed Berroane a Emilio Vinas Feliú, v ktorom sa konštatuje, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť neprimerané podmienky z úradnej povinnosti. Právomoc súdu stanoviť z úradnej povinnosti, či je podmienka nečestná, znamená vytvoriť vhodné prostriedky. Znamená to dosiahnuť výsledok sledovaný čl. 6 Smernice, konkrétne chrániť spotrebiteľa pred záväzkom voči nečestnej podmienke a dosiahnuť zámer čl. 7 Smernice. Tieto opatrenia môžu pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok a predchádzať nečestným zmluvným podmienkam.

Zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým sa novelizoval Občiansky zákonník, bola prebratá smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34). Uvedenou novelou sa zároveň zakotvil v Občianskom zákonníku inštitút spotrebiteľskej zmluvy - § 52 a nasl., aj keď dovtedy obdobne upravoval zmluvy medzi dodávateľom a spotrebiteľom zákon o ochrane spotrebiteľa č. 634/1992 Zb. a to ako tzv. zmluvy typové.

27. V danej právnej veci je nesporné, že medzi stranami sporu bola uzatvorená tzv. typová zmluva a v zmysle novely Občianskeho zákonníka zák. č. 150/2004 Z.z. sa táto zmluva dostala do režimu zmluvy spotrebiteľskej s poskytnutím ochrany slabšej zmluvnej strany - spotrebiteľa. Samozrejme s poukazom na nižšie uvedené. Navyše spotrebiteľ v týchto zmluvách nemôže byť znevýhodnený oproti zmluvám uzavretým po novele uvedeného ustanovenia s rozšírením zákonného pojmu zmlúv spotrebiteľských s poukazom na smernicu č. 93/13/EHS.

28. Zároveň je potrebné konštatovať, že v predmetnej veci ide o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, nakoľko žalobca ako Štátny fond rozvoja bývania je samostatnou právnickou osobou v zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 124/1996 Z.z. o štátnom fonde rozvoja bývania v znení platnom ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy, pričom v § 1 ods. 1 má vymedzený predmet svojej činnosti, teda podporu výstavby bytov a iné činnosti súvisiace s rozvojom a zveľaďovaním bytového fondu, pričom z § 3 sú zrejmé zdroje tohto fondu, ktorými sú okrem iného aj splátky úrokov poskytnutých z fondu, sankcie za porušenie zmluvných podmienok, ako aj úroky z prostriedkov fondu uložených v banke. Z uvedeného vyplýva, že ide o právnickú osobu, ktorá má charakter subjektu hospodáriaceho so ziskom, z čoho vyplýva, že ide vlastne o činnosť obchodnú, ako aj činnosť poskytovania služieb širokej verejnosti, a preto aj žalobcu je možné subsumovať pod ustanovenie § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaní sú nepochybne spotrebiteľmi, ktorí služby a pôsobnosť žalobcu využili v zmysle zákona č. 124/1996 Z.z. a nevystupovali v predmetnom právnom vzťahu v rámci svojej obchodnej činnosti, alebo inej podnikateľskej činnosti.

Obdobný názor vyslovil Krajský súd v Prešove vo veci sp. zn. 7Co/1/2016, sp.zn. 1Co/278/2014, sp. zn. 3Co/302/2015, sp. zn. 3Co/151/2016, Krajský súd v Trnave vo veci sp. zn. 11Co/359/2014, Krajský súd v Žiline vo veci sp. zn. 11Co/194/2017, Krajský súd Nitra vo veci sp. zn. 9Co/352/2016.

29. Problematika ochrany spotrebiteľa je inštitút, ktorý treba vnímať komplexne a ktorý sa dotýka viacerých typov zmlúv. Európska únia venuje ochrane spotrebiteľa mimoriadnu pozornosť. Vychádzajúc z európskej legislatívy aj zmluvy uzatvorené podľa iných zákonov ako Občiansky zákonník možno tiež považovať za spotrebiteľské napriek tomu, že ich zákon priamo ako spotrebiteľské neoznačuje. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy (aj keď je v Občianskom zákonníku pomenovaná), ale možno ju označiť ako druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť (neprijateľné podmienky) na ochranu tzv. slabšej zmluvnej strany.

30. Vzhľadom k uvedenému súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu o tom, že predmetný zmluvný vzťah nie je vzťahom spotrebiteľským. Súd žalobcovi dáva za pravdu, že na zmluvný vzťah medzi stranami sporu nie je možné aplikovať ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, nakoľko aj súd je toho názoru, že zmluva uzatvorená medzi stranami sporu nie zmluvou o spotrebiteľskom úvere, nakoľko tento typ zmluvy je vylúčený z pôsobnosti uvedeného zákona. Aj keď samozrejme súd nepopiera, že žalobca ako dodávateľ má postavenie trochu odlišné od ostatných dodávateľov, tak ako to vyplýva zo zákona č. 124/1996 Z.z., aj keď na charaktere zmluvného vzťahu súd trvá a to s poukazom na čl. 2 Smernice rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách („predajca alebo dodávateľ“ znamená akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom vzťahujúcim sa k jeho obchodu, podnikaniu alebo povolaniu bez ohľadu na to či má verejnú alebo súkromnú formu vlastníctva).

31. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľia, ktorí nemohli individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaní ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaných privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

Súd nespochybňuje aplikáciu Obchodného zákonníka (ustanovenia § 497 a nasledujúce upravujúce úverovú zmluvu) na vznik zmluvy (jej podstatné náležitosti), avšak pre celkové posúdenie právneho vzťahu majú prednosť osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až § 54 OZ. Súd preto použil ustanovenia Občianskeho zákonníka nielen na právne posúdenie právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovanými, ale aj na z toho vyplývajúce účinky omeškania či odstúpenia od zmluvy a jeho účinkov.

Právny inštitút odstúpenia od zmluvy je upravený inak v Obchodnom zákonníku, ako aj v Občianskom zákonníku. Obchodný zákonník v ust. § 349 ods. 1 zánik zmluvy viaže na okamih, keď prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane. Zánik zmluvy teda nastáva v dobe účinnosti úkonu, ktorým oprávnená osoba odstúpila od zmluvy. Tým sa Obchodný zákonník odlišuje od Občianskeho zákonníka, podľa ktorého odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom upravené alebo účastníkmi dohodnuté inak (§ 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Právna úprava odstúpenia od zmluvy obsiahnutá v Občianskom zákonníku je pre spotrebiteľa výhodnejšia a tejto výhodnejšej úpravy sa spotrebiteľ vzdať nemohol. V tejto súvislosti ako už bolo uvádzané je právne významné ust. § 54 ods. 1, 2 OZ v spojení s § 52 OZ.

32. Úverovanie spotrebiteľov patrí medzi najfrekvencovanejšie občianskoprávne vzťahy, a preto je plne súladné s princípmi ochrany spotrebiteľa, aby v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva dôvodne bola aplikovaná právna úprava o občianskych právach, teda Občiansky zákonník a nie právo podnikateľské upravené v Obchodnom zákonníku (rozsudok NS SR vo veci sp. zn. 5 McdO 20/2009). Vychádzajúc aj z judikatúry súdneho dvora je spotrebiteľ pri uzatvorení zmluvy v nevýhodnejšom postavení a to jednak z dôvodu sťaženej vyjednávacej pozície, ako aj z dôvodu informovanosti. Uvedené závery a názory akceptoval aj Ústavný súd SR vo svojom uznesení zo dňa 19. júna 2013, č. k. I. ÚS 402/2013-10. V súlade so zásadou, že pokiaľ súd rieši právnu otázku tú istú, alebo analogickú, ktorá už bola právoplatne vyriešená, je v súlade s princípom právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 Ú.

33. Predmetná úverová zmluva je teda zmluvou spotrebiteľskou - občianskoprávnou, kde žalobca (dodávateľ finančných služieb verejného charakteru) vystupuje v pozícii dodávateľa a žalovaní (nepodnikatelia) v pozícii spotrebiteľov. Na posúdenie uplatneného nároku je v prvom rade potrebné posúdiť, či došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy.

V tomto smere súd vychádzal zo samotného znenia zmluvy uzatvorenej medzi stranami a to konkrétne čl. V., čl. VIII. bod 3., a vzhľadom na listinné dôkazy predložené samotným žalobcom a to výzvou na zaplatenie, je zrejmé, že boli naplnené dohodnuté dôvody pre odstúpenie od zmluvy zo strany žalobcu. Ten tak aj učinil dňa 22.12.2014 a toto odstúpenie bolo doručované na adresu žalovaných. Súd preto dospel k záveru, že bol naplnený zmluvný dôvod pre odstúpenie od zmluvy zo strany žalobcu a žalobca následne platne od zmluvy aj odstúpil.

34. Ako súd už vyššie uviedol, dôsledky a nároky z odstúpenia od zmluvy posudzoval v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Podľa Občianskeho zákonníka v prípade odstúpenia od zmluvy sa zmluva zrušuje s účinkami od začiatku (ex tunc, § 48 ods. 2) a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezdôvodné obohatenie, náhrada škody). Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia (§ 457 OZ).

Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovení Občianskeho zákonníka zavádzajú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka, evidentne zhoršujú jeho postavenie. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa vrátane platenia úrokov napriek ich zrušeniu popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa zmlúv dohodnutých medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy v Občianskom zákonníku.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak nieť rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

Takéto pravidlo je ustálené v aplikačnej praxi súdov, ktoré riešenie odobril aj Ústavný súd SR v uznesení pod sp.zn. I. ÚS 402/2013-10 zo dňa 19. júna 2013, v ktorom skonštatoval, že prednostným uplatnením Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku nedochádza k porušeniu ústavných práv veriteľa.

35. Na predmetnú spotrebiteľskú vec v časti o vadnosti právneho úkonu (odstúpenie od zmluvy) dopadá teda právna úprava občianskeho práva. V danej súvislosti súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.11.2013 sp.zn. 6Co/2/2013, prípadne na ďalšie rozhodnutia, v ktorých bola použitá na účely posúdenia dôsledkov odstúpenia od zmluvy v úverovom právnom vzťahu právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku napr. sp. zn. 6Co 81/2012, 6Co 113/2010, 6Co 218/2012, 6Co 224/2012. Ústavný súd takýto postup neoznačil za ústavne nekonformný (napr. vec I. ÚS 402/2013), pričom išlo o zásadnú právnu otázku s dopadom na výsledok súdneho sporu (dualistická právna úprava odstúpenia a premlčania).

36. Dodávateľ, ktorý naformuloval štandardnú typovú zmluvu, dobrovoľne sa rozhodol využiť ustanovenie zmluvy o odstúpení, aj keď existujú iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia (napr. výpoveď, strata výhody splátok).

37. Odstúpenie od úverovej zmluvy má účinky ex tunc, teda spätne ku dňu uzavretia zmluvy, úverová zmluva by sa tak od začiatku zrušila, pričom v súlade s ust. § 457 Občianskeho zákonníka ak by bola zmluva zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Dôsledkom plnenia zo zrušenej zmluvy je tak povinnosť účastníkov zmluvy navzájom si vrátiť všetko, čo plnením z takejto zmluvy nadobudli (teda vzájomná reštitučná povinnosť zmluvných strán), ako výslovne stanovuje § 457 OZ, ktorý je špeciálnou úpravou bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k zrušenej alebo neplatnej zmluve.

38. Žalobcovi by teda aj v tomto prípade vznikol nárok iba na vydanie bezdôvodného obohatenia z predmetného záväzkového vzťahu so žalovanými.

V tomto smere vychádzal súd zo skutočností uvádzaných žalobcom a z predloženého výpisu z účtu žalovaných, keď žalovaní do odstúpenia od úverovej zmluvy v prospech žalobcu uhradili sumu 9 312,95 eur a následne od 17.12.2014 do 12.03.2018 sumu 2 620,57 eur, teda celkovo sumu 11 933,52 eur. Vzhľadom na výšku poskytnutého úveru 16 596,96 eur, sú teda titulom istiny úveru žalobcovi povinní zaplatiť ešte sumu 4 663,44 eur. V tejto časti súd považoval žalobu za dôvodnú a žalovaných zaviazal žalobcovi spoločne a nerozdielne túto sumu zaplatiť.

Nakoľko sa žalovaní v 1. a 2. rade dostali do omeškania s plnením peňažného záväzku, súd ich zaviazal na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy vo výške 8,05 % ročne, pričom výška takto uplatneného nároku na úrok z omeškania je v súlade so zákonnou úpravou, odo dňa požadovaného žalobcom, pričom zohľadnil aj úhrady žalovaných vykonané po odstúpení od úverovej zmluvy.

39. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd žalobu vo zvyšnej časti voči žalovaným v 1. a 2. rade považoval za nedôvodnú a preto ju zamietol.

40. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

Vzhľadom na osobné a majetkové pomery žalovaných v 1. a 2. rade súd im povolil dlžnú sumu splácať mesačnými splátkami vo výške 120,- eur, pod stratou výhody splátok pri vynechaní čo i len jednej splátky, ktoré sú povinní hradiť vždy do 20. dňa príslušného kalendárneho mesiaca žalobcovi.

41. Ako súd už vyššie uviedol, mal v konaní za preukázané, že spoludlžníkom boli vyplatené finančné prostriedky vo výške 16 596,96 eur a že pôvodnému veriteľovi uhradili celkovo sumu 11 933,52 eur. Rozdiel predstavuje sumu 4 663,44 eur. V tejto časti sa iba spoludlžníci bezdôvodne obohatili.

Žaloba v tejto právnej veci si žalobou uplatnil nárok nie je len voči spoludlžníkom, ale aj voči ručiteľom a to žalovaným v 3. a 4. rade. Po odstúpení od zmluvy o úvere žalobcom sa predmetná úverová zmluva od začiatku zrušila a tým došlo aj k zániku ručiteľského záväzku za úver žalovanými v 3. a 4. rade, pretože zánikom hlavného záväzku zanikol aj zabezpečovací záväzok a žalovaný nie je zodpovedný za zaplatenie sumy s prísl. Po odstúpení od zmluvy o úvere žalovaní v 3. a 4. rade nie sú v žiadnom právnom vzťahu ani so žalobcom a ani so spoludlžníkmi z úverovej zmluvy. V danom prípade nastupuje režim bezdôvodného obohatenia a povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie má iba ten, kto sa na úkor veriteľa obohatil. Obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove č.k. 19Co/160/2013-162 zo dňa 23.10.2014.

„Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie ustálil, že vzťah medzi žalobcom a žalovanou v 2./rade ako ručiteľkou je vzťahom akcesorickým, teda závislým od hlavného záväzku. Žalobca od úverovej zmluvy odstúpil, táto sa od začiatku zrušila ako zmluva hlavná a konzekvenciou je zrušenie, resp. zánik aj ručiteľského záväzku žalovanej v 2./rade.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/176/2016 zo dňa 11.05.2017.

Súd poukazuje na rozhodnutie NS SR sp. zn. MCdo 264/2002 zo dňa 01.03.2004 : „Platným odstúpením od zmluvy zanikajú aj všetky vedľajšie záväzky vrátane záväzku na zmluvnú pokutu.“

NS ČR v rozhodnutí sp. zn. 1Afs 73/2006 zo dňa 30.11.2006 uviedol, že inštitút ručenia sa vyznačuje dvoma základnými znakmi: akcesoritou a subsidiaritou. Z akcesority ručenia vyplýva, že záväzok ručiteľa je existenčne závislý od hlavného záväzku. Ak zanikne pohľadávka, ktorej splnenie ručiteľ zabezpečuje, zanikne tiež ručiteľský záväzok a to práve ako prejav uvedenej akcesority. Subsidiarita ručiteľského záväzku znamená, že ručiteľ nie je zaviazaný vedľa hlavného dlžníka ako spoločný dlžník, ale je povinný uspokojiť pohľadávku veriteľa až vtedy, ak ju neuspokojil dlžník. Ručiteľ nie je dlžníkom primárnym, ale sekundárnym. Existencia ručiteľského záväzku v situácii, keď zabezpečená pohľadávka

zanikla, je zásadne nemysliteľný, výnimky z tohto pravidla musí stanoviť zákon výslovne, nemožno ich interpretáciou rozširovať pre iné prípady než pre tie, pre ktoré boli určené.

„ V tomto smere je odvolací súd toho názoru, že vzťahy ohľadne zabezpečenia splnenia dlhu majú k hlavnému záväzku subsidiárnu povahu a sú od hlavného záväzku závislé. So zánikom dlhu zaniká aj jeho zabezpečenie. Vzťah subsidiarity (podpory) zároveň determinuje aj povahu zabezpečovacích inštitútov ako inštitútov, ktoré len dopĺňajú hlavný záväzok a nijako nemenia jeho podstatu. Bolo by aj nelogické vzhľadom na podpornú povahu zabezpečenia, aby zabezpečovacie prostriedky mali iný režim regulácie ako hlavný záväzok a platí to aj vo vzťahu k normám spotrebiteľského práva (porov. uznesenie NS SR vo veci 6MCdo 4/2012, cit. „, pre určenie povahy ručiteľského záväzku je podstatné to, akej povahy je hlavný záväzkový vzťah“; odvolací súd poznamenáva, že síce rešpektuje názor najvyššieho súdu, ale z vyššie opísaných dôvodov sa nestotožňuje so závermi ohľadne plošného uprednostnenia noriem obchodného práva bez detailného skúmania výhodnosti práva dopadajúceho na konkrétnu zmluvnú klauzulu. V uvedenej veci najvyššieho súdu išlo o odlišný skutkový a právny stav medzi ručiteľom a priamym dlžníkom v snahe presadiť spravodlivosť a právo ručiteľa na náhradu plnenia; C2C).“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/2/2013 zo dňa 19.11.2013.

Súd preto žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú vo vzťahu k žalovaným v 3. a 4. rade zamietol.

42. Súd nepovažoval žalobu za dôvodnú ani v časti uplatneného nároku žalobcu na zaplatenie nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky pred podaním žaloby vo výške 314,38 eur, ktorého nároku sa domáhal v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, nakoľko sa nejedná podľa názoru súdu o náklady spojené s uplatnením pohľadávky voči žalovaným, nakoľko ako aj sám žalobca uviedol, jedná sa o náklady spojené s odstúpením od úverovej pozostávajúce z odmeny za úkon právnej služby zástupcu žalobcu a režijného paušálu. Jedná sa o náklady spojené s úkonom žalobcu, ktorý síce vykonal vo vzťahu k žalovaným, avšak v dôsledku využitia jeho práva na odstúpenie od úverovej zmluvy v zmysle dojednaní dohodnutých medzi stranami sporu. Žalobca sám v ostatnom písomnom vyjadrení uviedol, že odstúpením od zmluvy dochádza k zmene splatnosti pohľadávky. Teda právnym úkonom realizovaným žalobcom sa zmení čas plnenia dlžníka, pričom takýto úkon, nie je možné považovať za úkon v súvislosti s ktorým by vznikli náklady vymáhania pohľadávky žalobcu, jedná sa o úkon, ktorým dlžníka upovedomuje o realizácii svojho práva na odstúpenie od zmluvy a o výške aktuálneho zostatku pohľadávky, vzhľadom na daný jeho právny úkon, ktorú je dlžník povinný jednorázovo uhradiť.

Náklady spojené s uplatnením pohľadávky sú spravidla trovy vzniknuté v súvislosti s uplatnením pohľadávky, a to aj v predsúdnom štádiu (napr. zaobstaranie znaleckého posudku objasňujúceho vznik a výšku škody, cestovné náklady a iné obdobné náklady, ktoré priamo súvisia s uplatnením pohľadávky). Tieto náklady sa musia týkať zročnej pohľadávky a musia byť účelne vynaložené na to, aby sa dali úspešne uplatniť aj v súdnom spore ako hmotnoprávny nárok odlišný od trov konania. Výnimočne môžu byť náklady spojené s uplatnením pohľadávky totožné s trovami súdneho konania.

V tejto časti preto žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

43. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danej právnej súd žalobe vyhovel čo do uplatneného nároku žalobcu na zaplatenie sumy 4 663,44 eur, žalobca čo do sumy .... zobrať žalobu späť a to z dôvodu úhrad žalovanými, v tejto časti bol teda z procesného hľadiska tiež úspešný. Úspech žalobcu v konaní tak predstavuje 55 % a úspech žalovaných 45 %. Súd po posúdení pomeru úspechu v konaní žalobcovi vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade preto

priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 10 % s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo vzťahu k žalovaným v 3. a 4. rade súd žalobu v celom rozsahu zamietol a teda mali v konaní úspech v plnom rozsahu a vznikol im nárok na náhradu trov konania. Nakoľko však v súvislosti so súdnym konaním im žiadne trovy nevznikli, súd im nárok na ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.